

en weinig had kunnen uitrichten, werd naar Hillegersberg verplaatst. Daarmee verdween evenwel ook de uitkijkpost op de ventilatietoren van de Maastunnel. Gevolg was, dat de artillerie die op 10 mei van bij de Kralingse plas Waalhaven regelmatig onder vuur genomen had, een tijdlang nauwelijks observaties doorgetelefoneerd kreeg. 's Middags stond er vier uur lang een aantal Duitse toestellen op het vliegveld die door een ongeval niet konden opstijgen; de eerste granaten vielen echter pas weer nadat al die vliegtuigen op vier na opgestegen waren.¹

De meeste Nederlandse troepen die als versterkingen aankwamen, kregen, zoals ook op de rode het geval geweest was, een defensieve rol toebedeeld. Zo groot was de beduchtheid dat de Duitsers op nieuwe punten de Maas zouden oversteken, dat het afweerfront dat daar op de eerste oorlogsdag tamelijk nodeloos opgebouwd was, op de tweede, even nodeloos, voortdurend aangevuld werd – dat alles in een nerveus gejacht. Duidelijke leiding ontbrak. Wel benoemde de kantonnementscommandant, kolonel Scharroo, een met de troepen uit de Grebbelinie meegekomen overste, T. J. Reeser, tot een soort infanteriecommandant voor Rotterdam, maar de overige aan kolonel Scharroo ondergeschikte troepen (van de marine, van de genie, van de bewakingseenheden, van de depots der luchtstrijdkrachten) die, aldus Nierstrasz, 'ten dele met en tussen de infanterie de verdediging voerden'², werden niet onder bevel van overste Reeser geplaatst. De overste vestigde zijn commandopost in het pand op de Veemarkt waar Scharroo al zetelde; de commandant van de maritieme middelen deed hetzelfde; het pand werd zodoende overvol, van rustig stafwerk kwam niet veel meer terecht.

De angst voor de Vijfde Colonne droeg daar het hare toe bij. In de stad meenden de troepen dat zij op tal van punten door burgers beschoten werden; schietpartijen van Nederlandse militairen op Nederlandse militairen kwamen veelvuldig voor; honderden huizen werden vruchteloos doorzocht. 's Middags deed het gerucht de ronde dat de Duitsers het stadhuis en het hoofdpstkantoor bezet hadden – nauwelijks hadden haastig naar de Coolsingel gezonden mariniers geconstateerd dat er niets aan de hand was, of er kwam een nieuw gerucht: Duitse parachutisten zouden in de Kralinger Hout gedaald zijn en de daar opgestelde artillerieposten bezet hebben; 's avonds heette het, dat andere parachutisten zich op de begraafplaats Crooswijk genesteld hadden; in de nacht van de 11de op de 12de, dat de Duitsers het Maasstation hadden

¹ Nierstrasz (*Rotterdam*, p. 94) spreekt van 100 op het vliegveld geparkeerde toestellen, maar het werkelijke aantal is hoogstwaarschijnlijk veel lager geweest (brief, 8 juli 1969, van het hoofd van de sectie luchtmacht-historie van de luchtmachtstaf der Koninklijke Luchtmacht). ² A.v., p. 111.